

Kort historik

Smedjebackens valsverk

Den 15 september 1856 valsades det första stycket smält järn i valsverket i Smedjebacken. Orsaken till att valsverket anlades var att de gamla bruken Hagge, Nyhammar och Grängshammar behövde investera i den nya valsverkstekniken.

Platsen för det nya valsverket, vid forsen vid Kolbäcksåns utlopp i sjön Barken, var perfekt. Vattenfallet gav tillräckligt med kraft för att kunna driva verket.

Initiativtagare till Smedjebackens valsverk och Walsverksbolagets bildande var Axel Nordlander, ägaren till Hagge Bruk. Familjen fanns med bland ägarna ända fram till 1950-talet.

Platsen där valsverket byggdes och utvecklades var tidigare platserna för Västansjö hytta och By Smedja, verksamheter som även de varit beroende av vattenkraften och som drivits sedan 15- och 1600-talen.

Gamla Meken

Den byggnad som nu kallas Gamla Meken har tidigare varit en mekanisk verkstad, helt enkelt en reparationsverkstad för valsverkets behov. Men husets historia är äldre än så. Det var från allra första början ett kolhus tillhörande By Smedja. Själva stommen till kolhuset, de så kallade kolhuspelarna, finns fortfarande kvar i väggarna.

Sommaren 2006 firades valsverkets 150-årsjubileum. Ovako Bar AB ställde i ordning den gamla mekaniska verkstaden som stått oanvänd under en längre tid. En både invändig och utvändigt restaurering gjordes. I samverkan med Johan Ahlbäck stiftelsen och Smedjebackens kommun fylldes Gamla Meken med utställningar och andra kulturevenemang under jubileumssommaren.

Med gemensamma krafter och i samverkan utvecklas just nu Gamla Meken under mottot ”en mötesplats för kultur och arbetsliv”.

Text:

Anna Falkengren

Källor:

Fundia Special Bar AB, en berättelse om två järnbruks sammanslagning och utveckling till en modern stålindustri av Tord Anjou.

Bengt Lind, hembygdsforskare.